

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

Joan Simon, Carles Benedí, Cèsar Blanché, Maria Bosch

GIBAF: Grup d'Innovació Docent en Botànica Aplicada a les Ciències Farmacèutiques.
Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia (UB)

- ≠ Nou paradigma ensenyament – aprenentatge
- ≠ Centrat en l'aprenentatge actiu de l'alumne
- ≠ Canvis en el paper docent del professor
- ≠ Seguiment i tutorització
- ≠ Avaluació continuada

"Prefereixo entretenir a la gent amb el desig que aprengui, que ensenyar a la gent amb el desig que s'entretingui"

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

CANVI DE PARADIGMES EN EL EEES

Ensenyar

Aprenentatge passiu

Treball presencial

Centrat en el professor

Docent-transmissor

Examen final

Aprendre

Aprenentatge actiu

Treball amb les TICs

Centrat en l'alumne

Dinamitzador – tutorització

Avaluació continuada

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

SUBJECTE D'ESTUDI

ASSIGNATURA: Botànica farmacèutica (Primer curs de Farmàcia, troncal, segon semestre, 3 crèdits teòrics + 3 crèdits pràctics en l'actual pla d'estudis de 2002).
CONTINGUT: Seminari: Registres i fonts d'informació en diferent suport de Biodiversitat Vegetal.
GRUP D'ASSAIG: M2 / Mati, 122 estudiants amb 2 professors senyors i una professora novell

EXPERIÈNCIA: aplicació d'un mètode docent de treballs de curs (pre-portafoli?) que permeti disposar d'una nova eina d'avaluació contínua

Aprendre versus ensenyar	COM?	→	Descriptiva significativa
Aprenentatge actiu	→	→	Ús intensiu de les TICs
Treball amb les TICs	→	→	Interessos (seminaris, excursions, etc.)
Centrat en l'alumne	→	→	Seguiment per correu electrònic
Dinamitzador – tutorització	→	→	Qualificació dels treballs de curs
Avaluació continuada	→	→	

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

OBJECTIUS DE L'EXPERIÈNCIA

- ≠ Aportar la visió de l'alumnat d'un primer curs universitari del seu **propri procés d'ensenyament-aprenentatge** tot esbrinant quines són les preferències didàctiques que poden incrementar la seva motivació i el seu aprenentatge
- ≠ Afavorir una **reflexió del propi professorat** del curs sobre la seva pràctica docent i sobre la presa de decisió respecte de les **estratègies metodològiques didàctiques** orientades al nou EEES que s'han de potenciar o rebutjar
- ≠ **Valorar** si aquest mètode docent de treballs permet una **millora del rendiment i la qualitat de l'aprenentatge** que reben els estudiants en aquesta assignatura.

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

OBJECTIUS DOCENTS

- Donar a conèixer les fonts d'informació (en paper i electròniques) més fiables i adquirir les **competències** necessàries per tal de **reunir i redactar informació bàsica** i pràctica sobre una espècie de planta medicinal
- Fomentar les **habilitats transversals** amb la utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (**TICs**) tot fent ús de **fonts de documentació científica i de recursos electrònics** de la nostra biblioteca per a recerca d'informació adient i també de l'ús intensiu d'eines comunicatives com el correu electrònic o la missatgeria instantània

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

TIPOLOGIA DELS TREBALLS

<p>ACTIVITAT OPCIONAL</p> <ul style="list-style-type: none"> ⚡ Caràcter: voluntari ⚡ Objectiu: cerca documental mitjançant Internet ⚡ Ajut: tutoritzat pel professor ⚡ Realització: presentació d'un informe per mitjans digitals ⚡ Lliurament: electrònic ⚡ Nota: 0,5 punts (afegits a nota) <p style="text-align: center;">104 estudiants de 122 (85,2%)</p>	<p>ACTIVITAT OBLIGATÒRIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ⚡ Caràcter: obligatori (a l'examen) ⚡ Objectiu: ús de fons d'informació bibliogràfiques escrites ⚡ Ajut: sense tutorització ⚡ Realització: escrit a mà dins l'examen teòric de l'assignatura ⚡ Lliurament: presencial ⚡ Nota: 1 punt (dins l'examen) <p style="text-align: center;">82 estudiants de 122 (69%)</p>
---	---

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

Desenvolupament del treball voluntari

1. Utilització dels *Dossiers Electrònics* de la UB (informació, models, avisos, etc.)
2. Primer seminari (descripció experiència, objectius i programació temporal)
3. Segon seminari (optatiu) de maneig de les eines informàtiques de cerca d'informació
4. Elecció dels treballs i comunicació via electrònica al professor
5. Aprovació dels treball escollits per part del professor
6. Lliurament del treball al professor en format digital (si calen esmenes es faran tants re-enviaments com calgui)

En total s'han enviat als alumnes 11 correus a la llista de distribució del grup
Els alumnes han enviat un total de 422 correus electrònics als professors

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

Dossiers Electrònics (UB)

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

Guies d'estil i model de treball

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

ENQUESTA D'AVALUACIÓ DEL GRAU DE SATISFACCIÓ (Adaptat del qüestionari SEEQ Student Experience of Education Questionnaire)

ENQUESTA D'AVALUACIÓ DEL GRAU DE SATISFACCIÓ	ENQUESTA D'AVALUACIÓ DEL GRAU DE SATISFACCIÓ
1. Els docents són competents i amb experiència per a la seva feina.	1. Els docents són competents i amb experiència per a la seva feina.
2. Els docents són interessats i motivats pel seu treball.	2. Els docents són interessats i motivats pel seu treball.
3. Els docents són accessibles i disponibles per als estudiants.	3. Els docents són accessibles i disponibles per als estudiants.
4. Els docents són clars i precisos en les seves explicacions.	4. Els docents són clars i precisos en les seves explicacions.
5. Els docents són justos i equitats en les seves valoracions.	5. Els docents són justos i equitats en les seves valoracions.
6. Els docents són crítics i constructius en les seves valoracions.	6. Els docents són crítics i constructius en les seves valoracions.
7. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.	7. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.
8. Els docents són rigorosos i exigents en les seves valoracions.	8. Els docents són rigorosos i exigents en les seves valoracions.
9. Els docents són creatius i innovadors en les seves valoracions.	9. Els docents són creatius i innovadors en les seves valoracions.
10. Els docents són comunicatius i interactius amb els estudiants.	10. Els docents són comunicatius i interactius amb els estudiants.
11. Els docents són escoltats i tenen en compte les opinions dels estudiants.	11. Els docents són escoltats i tenen en compte les opinions dels estudiants.
12. Els docents són transparents i honestos en les seves valoracions.	12. Els docents són transparents i honestos en les seves valoracions.
13. Els docents són flexibles i adaptats a les necessitats dels estudiants.	13. Els docents són flexibles i adaptats a les necessitats dels estudiants.
14. Els docents són empoderats i autònoms en les seves valoracions.	14. Els docents són empoderats i autònoms en les seves valoracions.
15. Els docents són responsables i compromesos amb els estudiants.	15. Els docents són responsables i compromesos amb els estudiants.
16. Els docents són proactius i anticipatius en les seves valoracions.	16. Els docents són proactius i anticipatius en les seves valoracions.
17. Els docents són col·laboratius i cooperatius amb els estudiants.	17. Els docents són col·laboratius i cooperatius amb els estudiants.
18. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.	18. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.
19. Els docents són rigorosos i exigents en les seves valoracions.	19. Els docents són rigorosos i exigents en les seves valoracions.
20. Els docents són creatius i innovadors en les seves valoracions.	20. Els docents són creatius i innovadors en les seves valoracions.
21. Els docents són comunicatius i interactius amb els estudiants.	21. Els docents són comunicatius i interactius amb els estudiants.
22. Els docents són escoltats i tenen en compte les opinions dels estudiants.	22. Els docents són escoltats i tenen en compte les opinions dels estudiants.
23. Els docents són transparents i honestos en les seves valoracions.	23. Els docents són transparents i honestos en les seves valoracions.
24. Els docents són flexibles i adaptats a les necessitats dels estudiants.	24. Els docents són flexibles i adaptats a les necessitats dels estudiants.
25. Els docents són empoderats i autònoms en les seves valoracions.	25. Els docents són empoderats i autònoms en les seves valoracions.
26. Els docents són responsables i compromesos amb els estudiants.	26. Els docents són responsables i compromesos amb els estudiants.
27. Els docents són proactius i anticipatius en les seves valoracions.	27. Els docents són proactius i anticipatius en les seves valoracions.
28. Els docents són col·laboratius i cooperatius amb els estudiants.	28. Els docents són col·laboratius i cooperatius amb els estudiants.
29. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.	29. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.
30. Els docents són rigorosos i exigents en les seves valoracions.	30. Els docents són rigorosos i exigents en les seves valoracions.
31. Els docents són creatius i innovadors en les seves valoracions.	31. Els docents són creatius i innovadors en les seves valoracions.
32. Els docents són comunicatius i interactius amb els estudiants.	32. Els docents són comunicatius i interactius amb els estudiants.
33. Els docents són escoltats i tenen en compte les opinions dels estudiants.	33. Els docents són escoltats i tenen en compte les opinions dels estudiants.
34. Els docents són transparents i honestos en les seves valoracions.	34. Els docents són transparents i honestos en les seves valoracions.
35. Els docents són flexibles i adaptats a les necessitats dels estudiants.	35. Els docents són flexibles i adaptats a les necessitats dels estudiants.
36. Els docents són empoderats i autònoms en les seves valoracions.	36. Els docents són empoderats i autònoms en les seves valoracions.
37. Els docents són responsables i compromesos amb els estudiants.	37. Els docents són responsables i compromesos amb els estudiants.
38. Els docents són proactius i anticipatius en les seves valoracions.	38. Els docents són proactius i anticipatius en les seves valoracions.
39. Els docents són col·laboratius i cooperatius amb els estudiants.	39. Els docents són col·laboratius i cooperatius amb els estudiants.
40. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.	40. Els docents són empàtics i comprensius amb els estudiants.

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

ENQUESTA D'AVALUACIÓ DEL GRAU DE SATISFACCIÓ (Adaptat del qüestionari SEEQ Student Experience of Education Questionnaire)

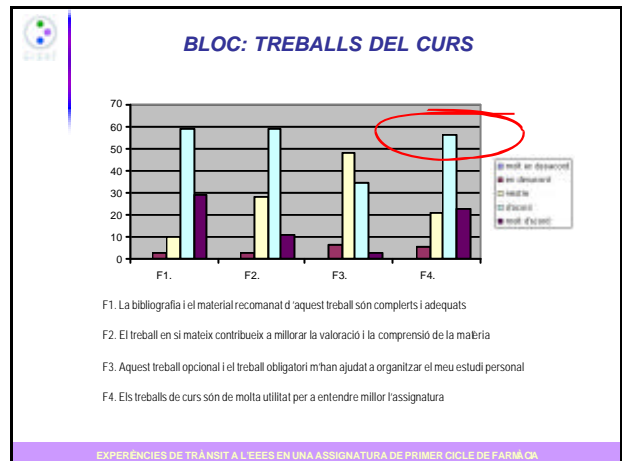
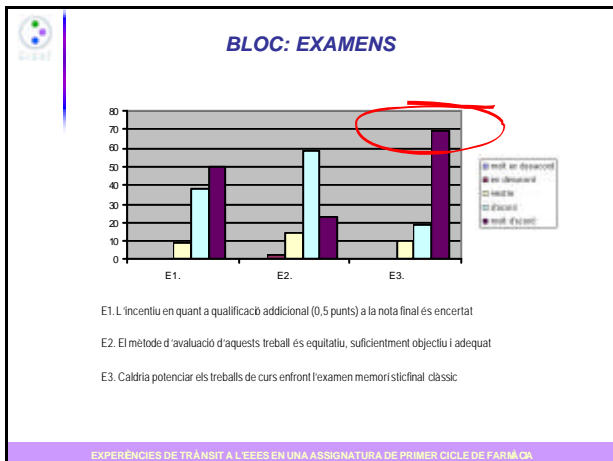
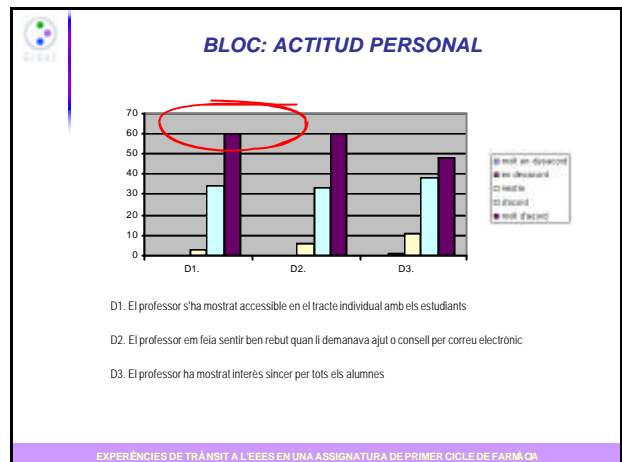
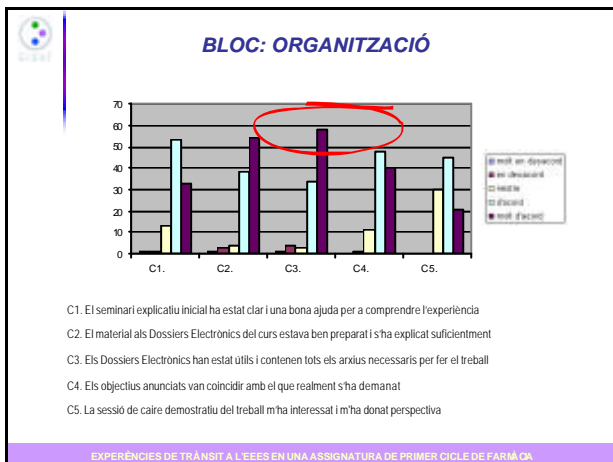
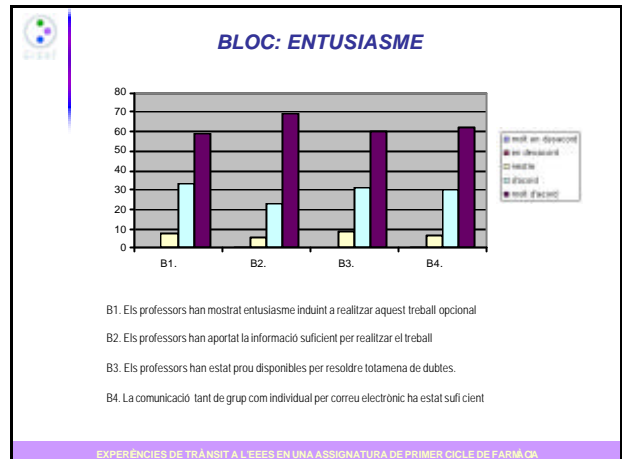
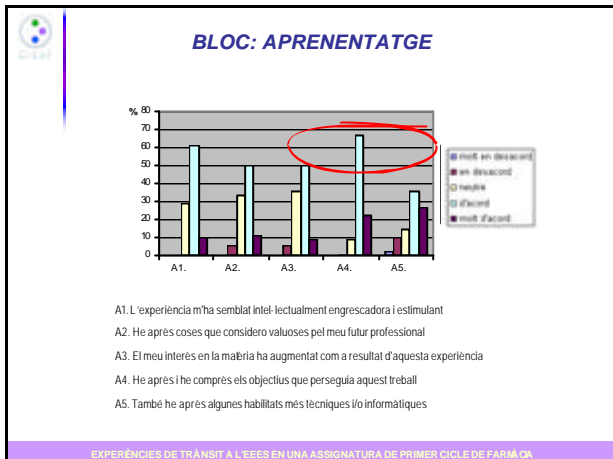
40 preguntes tancades en 10 blocs (entre elles 8 de caràcter quantitatiu)

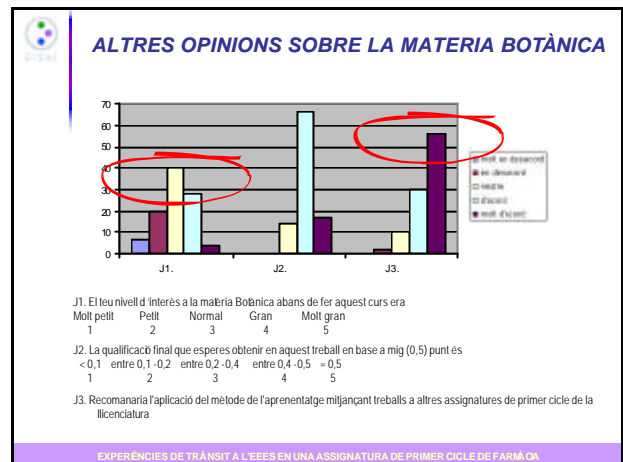
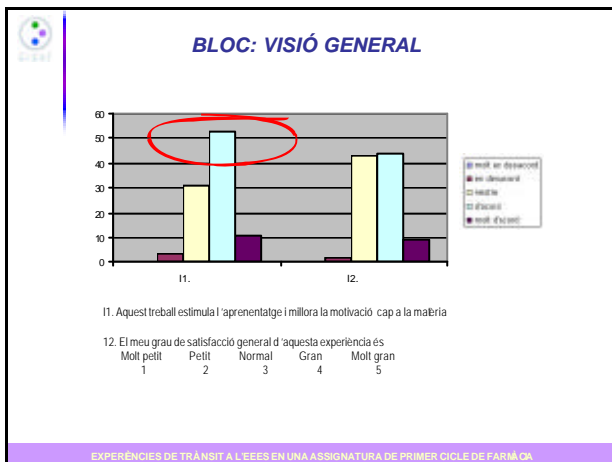
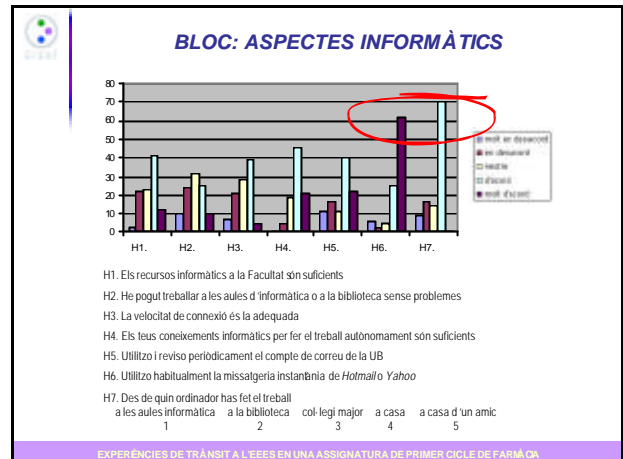
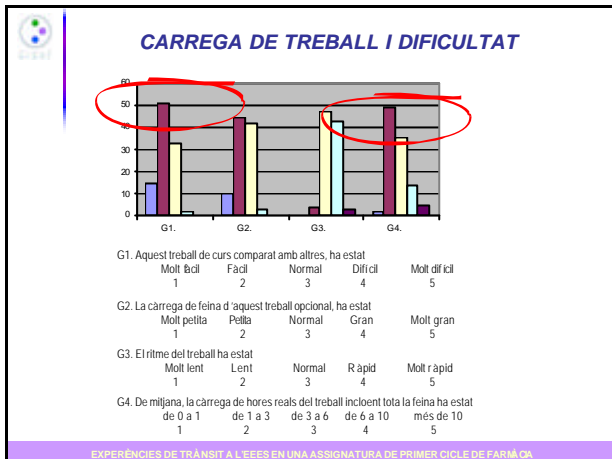
3 preguntes obertes per escriure

1. Si us plau, indica quines són les característiques d'aquesta experiència que al teu parer s'haurien de millorar de forma prioritària
2. Si us plau, assenyala quins poden ser els aspectes més magellans (si creus que n'hi ha) en aquest tipus d'experiència en un curs de primer de llicenciatura
3. Si us plau, utilitza l'espai addicional per a clarificar qualsevol de les teves respostes o per afegir qualsevol comentari complementari

- ⚡ APRENENTATGE
- ⚡ ENTUSIASME
- ⚡ ORGANITZACIÓ
- ⚡ ACTITUD PERSONAL
- ⚡ EXÀMENS
- ⚡ TREBALLS DEL CURS
- ⚡ CÀRREGA DE TREBALL I DIFICULTAT
- ⚡ ASPECTES INFORMÀTICS
- ⚡ VISIÓ GENERAL DE LA MATERIA
- ⚡ ALTRES OPINIÓNS SOBRE L'ASSIGNATURA I EL CURS

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

VALORACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

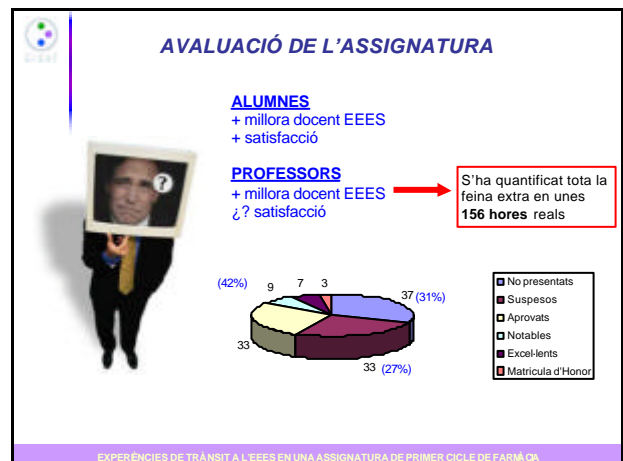
PROS

- Millora evident de la motivació i l'interès dels estudiants
- Desenvolupament de moltes de les competències fixades en els objectius curriculars de l'assignatura
- Integració plena de les TICs dins el model d'ensenyament-aprenentatge

CONTRES

- Increment espectacular de la dedicació del professorat
- Relaxament dels estudiants de cara a l'examen final
- Tensions dins l'estament docent i entre els estudiants pels greuges comparatius que pressuposa experiències d'aquest tipus
- Manca d'hàbit memorístic entre els estudiants

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

CONCLUSIONS FINALS

- Remarcar que l'excel·lent satisfacció dels estudiants envers aquestes activitats no es veu compensada per la satisfacció dels professors que veuen any rere any que aquests esforços són purament de voluntarisme i no compten amb prou suport institucional per a la veritable implementació real de l'EEES en grups nombrosos de primer cicle
- El nombre d'alumnes per professor per tal de poder aplicar aquest tipus de docència, no hauria de superar en cap cas els 25-30. En aquest sentit el volum de treball actual dels professors (que hem quantificat acuradament) és del tot excessiu i dificulta notablement l'ampliació definitiva de l'experiència a tots els grups de l'assignatura de Botànica farmacèutica com seria el nostre desig, al mateix temps que posa en qüestió el sistema de programació i assignació de càrrega acadèmica actuals, i exigeix una revisió ferma dels recursos disponibles per fer viable un aprenentatge veritablement actiu.

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

CONCLUSIONS FINALS

- Veiem amb preocupació com l'oportunitat de canvi substancial del sistema d'ensenyament que ofereix el procés de Bolonya no compta, almenys per ara, amb les dotacions pressupostàries que facin preveure un compromís real en la millora de la docència universitària.
- Més enllà d'aquesta experiència acotada, l'extensió del sistema de treball proposat a tots els grups, alumnes i assignatures significaria un increment espectacular de treball del professorat i dels requeriments d'instal·lacions disponibles que difícilment s'entreveu com a projecte seriosament planificat en l'horitzó de l'any 2010.

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

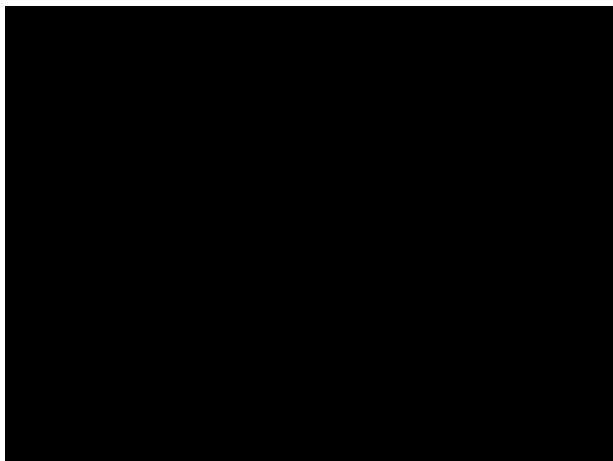
"No necessito saber-ho tot! Tan sols necessito saber on trobar el que em faci falta quan ho necessiti".

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

V Congrés Multimèdia Educatiu

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA

ENSENYAR versus APRENDRE

1. No sé que no sé
2. Sé que no sé
3. Sé que sé
4. No sé que sé

EXPERIÈNCIES DE TRÀNSIT A L'EEES EN UNA ASSIGNATURA DE PRIMER CICLE DE FARMÀCIA